

Lese-kroken

Undervisningsopplegg til artikkelen
«Nyttig manetslim»

Navnet på maneten sier mye om den

Av: **TUVA BJØRKVOLD**

– Forfatter, ressurslærer for Nysgjerriger og førsteamanuensis ved Oslo Met

MANETER ER virvelløse dyr med tråder som vi og småfisk kan brenne oss på. Maneter finnes i saltvann, på hele jorda. Disse dyrene har vært svært lenge på planeten vår, ca. 500 millioner år. Manetene var i havet over 200 millioner år før dinosaurene kom, og det blir stadig flere av dem. Disse merkelige dyrene har gitt opphav til både myter og røverhistorier.

For å aktivere forkunnskaper og øke interessen for maneter skal elevene lære hva ordet betyr på andre språk, og ikke minst gjette hva ordet er. Ikke del ut teksten først, og ikke si at de skal jobbe med maneter. La elevene gjette seg fram til hva det kan være.

MANET PÅ FLERE SPRÅK

Dansk: vandmand
Islandsk: marglyttur
Norsk: manet
Russisk: медуза
Polsk: meduza
Spansk: medusa
Engelsk: jellyfish

1 Les opp dette:

Hvilket ord tenker jeg på?

- › På dansk heter det: en vandmand.
- › Det islandske ordet betyr «noe i havet du kan få et glimt av».
- › Det norske ordet betyr «en sjønesle».
- › Det russiske, polske og spanske ordet betyr «et kvinnemonster med hår av levende slanger».
- › Det engelske ordet betyr «geléfisk».

2 Hvilket ord tenker jeg på?

- › Be elevene summe med en annen før de kommer med forslag, så kan alle gjette.

3 Kan noen ord for manet på andre dialekter eller språk?

- › Skriv opp ordene og se om de betyr noe mer enn bare manet.

4 Hvis dere skulle lage et nytt ord for manet, hva ville det vært?

- › Sitt i grupper. Finn på et nytt ord for manet. Dere skal kunne forklare ordet for de andre etterpå, kanskje med en tegning eller et bilde.

Lesekroken

Oppgaver til artikkelen
«Nyttig manetslim»

Av: **TUVA BJØRKVOLD**

1 Lag et nytt ord for manet.

- Lag et nytt ord for manet. Ordet skal si noe om hvordan maneten er, ser ut eller for eksempel oppfører seg.
- Forklar hvorfor dette er et bra ord for manet, gjerne med en tegning.

2 Tegninger til teksten

Se på tegningene med oransje maneter.

- Hva tror du tegningen til høyre skal bety? Sett en blå ring rundt stedet der du tror det står om dette i teksten.
- Hva tror du tegningen til venstre skal bety? Sett en grønn ring rundt stedet der du tror det står om dette i teksten.
- Lag en annen tegning med en oransje manet til noe fra artikkelen.
- La en annen gjette hva du har tegnet til.

3 Detektivlesing

- Hvordan kan maneter se ut?
- Hvorfor vil noen forske på manetslim?
- Hvem er Kjersti Busterud?

